

COVID – 19: AKTUÁLNÍ LEGISLATIVNÍ OPATŘENÍ (k 17.4.2020) - OSVČ

Vážení klienti a obchodní přátelé,

dovolujeme si Vás informovat o aktuálním vývoji v oblasti práva a daní. V tomto newsletteru se zaměřujeme na osoby samostatně výdělečně činné („OSVČ“) a předkládáme Vám podrobné informace ohledně zdravotního a sociálního pojištění, poskytování ošetřovného a kompenzačního bonusu.

A. ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Termínu pro podání přehledu a doplatek pojistného za 2019

Zákonem č. 134/2020 Sb. byl posunut termín pro podání přehledu o příjmech a výdajích OSVČ pro zdravotní pojišťovnu za rok 2019 na 3.8.2020. Částku pojistného za rok 2019 je nutno zaplatit do 8 dnů od podání přehledu nebo do 8 dnů ode dne, kdy měl být přehled podán (tj. od 3.8.2020), podle toho, co nastane dříve.

V tomto „posunutém“ přehledu se nové zálohy vypočítají standardním způsobem, přičemž nová výše záloh je relevantní až od posunutého termínu.

Dřívější podání přehledu není vyloučeno, je však nutné mít na zřeteli, že dřívější podání přehledu zakládá povinnost uhradit případný doplatek na pojistném. Pokud vzniká na základě přehledu přeplatek na pojistném, zdravotní pojišťovny by s ním měly zacházet standardním způsobem.

Zrušení záloh za březen – srpen 2020

Za období 1.3.2020 – 31.8.2020 není OSVČ povinna platit zálohy na zdravotní pojištění. Jedná se o zrušení záloh, nikoliv vlastního pojistného; pojistné bude nutné doplatit podle skutečné výše příjmů a výdajů po podání přehledu za rok 2020 v roce 2021.

Pokud OSVČ provedla platbu zálohy na zdravotní pojištění za březen 2020, považuje se platba za platbu zálohy na září 2020. Dřívější hrazení záloh však není vyloučeno.

Snížení pojistného za 2020

Pojistné za rok 2020 se snižuje o částku 2 352,- Kč za každý měsíc výkonu samostatné činnosti v období 1.3.2020 – 31.8.2020, tzn. při výkonu činnosti po celé období se pojistné snižuje o 14 112,- Kč.

B. SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Termínu pro podání přehledu a doplatek pojistného za 2019

Na základě rozhodnutí MPSV (č.j.: MPSV-2020/63321-200) o plošném prominutí penále z doplatku pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti lze podat bez sankce přehled o příjmech a výdajích za rok 2019 až do 3.8.2020.

Toto platí za pouze za podmínky, že OSVČ (i) skutečně podá přehled nejpozději 3.8.2020 a (ii) současně zaplatí doplatek pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti také nejpozději 3.8.2020.

Zrušení záloh za březen – srpen 2020

OSVČ nejsou na základě zákona č 136/2020 Sb. povinny platit zálohy na důchodové pojištění za období 1.3.2020 – 31.8.2020.

Pokud budou zálohy v tomto období částečně či plně placeny, budou použity nejprve na úhradu splatných závazků vůči ČSSZ, a poté na úhradu záloh na pojistné na další kalendářní měsíce (tj. září 2020 a dále).

Uvedené se netýká plateb na nemocenské pojištění v případě, že OSVČ se dobrovolně účastní systému nemocenského pojištění. Tyto platby je nutné hradit stále.

Snížení pojistného za 2020

Pojistné za rok 2020 se snižuje o částku 2 544,- Kč za každý měsíc výkonu hlavní samostatné výdělečné činnosti v období 1.3.2020 – 31.8.2020. resp. o částku 1 018,- Kč při výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti. Tzn. při výkonu hlavní činnosti po celé období se pojistné snižuje celkem o 15 264,- Kč, resp. o 6 108,- Kč při výkonu vedlejší činnosti.

C. OŠETŘOVNÉ PRO OSOBY SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÉ

Podle usnesení vlády České republiky č. 311 ze dne 26. března 2020 a č. 354 ze dne 31. března 2020 může osoba samostatně výdělečně činná po splnění stanovených podmínek požádat o dotaci z programu nazvaného „Ošetřovné pro OSVČ“.

Kdo může žádat

O dotaci může žádat OSVČ na hlavní činnost, jež na základě opatření Ministerstva zdravotnictví proti šíření infekce COVID-19 nemůže vykonávat svoji podnikatelskou činnost z důvodu péče o:

- dítě, které navštěvuje školu nebo jiná dětská zařízení, která byla uzavřena na základě usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření v souvislosti s šířením infekce COVID-19 a je mladší 13 let, nebo
- nezaopatřené dítě maximálně do věku 26 let, které je závislé na pomoci jiné osoby alespoň ve stupni I (lehká závislost) podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, pokud nemůže navštěvovat školu z důvodu jejího uzavření na základě mimořádného opatření proti šíření infekce COVID-19, nebo
- osobu, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je závislá na pomoci jiné osoby alespoň ve stupni I (lehká závislost) podle zákona o sociálních službách, která byla umístěna dočasně do domácí péče z důvodu uzavření zařízení sociální péče, kde jinak pobývá, na základě mimořádného opatření proti šíření infekce COVID-19.

Výše dotace, lhůty a termíny podání žádosti

Výše dotace činí 424 korun za den. O dotaci se žádá za každý kalendářní měsíc zvlášť. Navržený program bude realizován po dobu mimořádného opatření při epidemii. Podpora je poskytována ve formě dotace ex post, což znamená, že nárok na dotaci je přiznáván zpětně a to od 12. března. Nyní tedy mohou být podány žádosti za období od 12. března do 31. března 2020. Datum ukončení příjmu žádostí je 30. 4. 2020. Dotace bude zaslána na bankovní účet OSVČ uvedený v žádosti (nelze vyplatit jiným způsobem).

Postup pro podání žádosti

OSVČ o tuto dotaci mohou žádat prostřednictvím on-line formuláře, který je k dispozici na adrese: <https://osetrovne-osvc.plus4u.net/info/>. Podání žádosti včetně příloh učiní žadatel na Ministerstvo průmyslu a obchodu následujícím způsobem:

- prostřednictvím datové schránky wnsweb, do předmětu uvést fpmo20, nebo
- e-mailem, jehož přílohou bude vyplněný formulář opatřený elektronickým podpisem včetně příloh na adresu fpmo20@mpo.cz a do předmětu uvést fpmo20, nebo
- originál žádosti podepsaný žadatelem poštou na adresu: Ministerstvo průmyslu a obchodu; Na Františku 32; 110 15 Praha 1; obálka musí být označena „fpmo20“

Požadované přílohy žádosti o poskytnutí podpory jsou

- a) Čestné prohlášení:
 - o skutečnosti, že na stejné dítě, nezaopatřené dítě maximálně do věku 26 let, které je závislé na pomoci jiné osoby aspoň ve stupni I (lehká závislost) podle zákona o sociálních službách, či o osobu která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je závislá na pomoci jiné

osoby alespoň ve stupni I (lehká závislost), nečerpá tuto dotaci nebo jiný kompenzační příspěvek žádná jiná osoba (podepisuje žadatel),

- že při podání žádosti je a po celou dobu čerpání dotace byl OSVČ na hlavní činnost,
 - že splňuje definici malého a středního podniku uvedenou v Příloze č. 1 Nařízení Komise (ES) č. 800/2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách),
 - že je zaregistrován jako poplatník daně z příjmů na finančním úřadě,
 - že nemá žádné nedoplatky vůči následujícím institucím: finanční úřad, Česká správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny, Státní pozemkový úřad, Ministerstvo financí, jako právní nástupce Fondu národního majetku, Státní fond životního prostředí, Státní fond rozvoje bydlení, Celní správa ČR, Státní fond kultury, Státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie, Státní zemědělský intervenční fond, kraje, obce a svazky obcí a vůči poskytovatelům podpory z projektů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie do 12. března 2020,
- b) Uvedení konkrétních dnů pro „ošetřovné“.
- c) Doklad/potvrzení o uzavření školského/dětského zařízení (školy) či zařízení poskytující sociální služby. Doklad/potvrzení nemá standardizovanou formu. Postačí e-mail nebo dopis daného zařízení potvrzující, že došlo k jeho uzavření. Možné je rovněž použít formulář ČSSZ část A k zaměstnaneckému ošetřovnému.

Příjemcem podpory nemůže být OSVČ v případě, že ke dni podání žádosti:

- Dle zákona č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání soud na její majetek prohlásil konkurz, povolil vyrovnání či zamítl návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku.
- Dle ustanovení § 136 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) bylo rozhodnuto o jejím úpadku.
- Soud nebo správní orgán vydal rozhodnutí o nařízení výkonu rozhodnutí na její majetek nebo nařídil exekuci jejího majetku.
- Je v likvidaci.
- Podnik, respektive podnikatelská aktivita OSVČ splňuje podmínky insolvenčního zákona pro zahájení kolektivního úpadkového řízení.

D. KOMPENZAČNÍ BONUS PRO OSVČ

Parlament ČR schválil vládní návrh zákona 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, kterým zavedl kompenzační bonus ve výši 500,- Kč za každý kalendářní den pro OSVČ, kterým se v důsledku mimořádných opatření významně snížily příjmy. Bonusy budou vypláceny za období od 12. března do 30. dubna 2020, a to na základě žádosti, kterou lze podat nejpozději do 60 dnů po skončení bonusového období. Maximální částka bonusu za celé bonusové období může dosáhnout 25 000,- Kč.

Kdo má nárok na kompenzační bonus

Základním předpokladem možnosti čerpat kompenzační bonus je, že výkon samostatné výdělečné činnosti žadatele byl v důsledku ohrožení zdraví nebo v důsledku výše zmiňovaných krizových opatření částečně či zcela utlumen, a to nad míru obvyklou.

O kompenzační bonus mohou požádat osoby, které splňují zákonem stanovené podmínky:

- OSVČ podle zákona upravujícího důchodové pojištění, pokud nejde o osobu vykonávající činnost, v jejímž důsledku je tato osoba účastna nemocenského pojištění jako zaměstnanec.
- OSVČ, které činnost vykonávají jako hlavní, ale také osoby, které ji vykonávají jako činnost vedlejší.
- OSVČ, které o kompenzační bonus žádají, musejí být aktivní v každém jednotlivém dni, za který má být kompenzační bonus poskytnut.
- žadatel byl výše uvedenou osobou ke dni 12. března 2020, nebo žadatel byl osobou, jejíž samostatná výdělečná činnost je přerušena ode dne, který nastal po 31. srpnu 2019.

Na kompenzační bonus má nárok též osoba spolupracující při výkonu samostatné výdělečné činnosti, pokud podle zákona o daních z příjmů na ni lze rozdělovat příjmy dosažené výkonem této činnosti a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Rovněž studenti vykonávající vedle studia samostatnou výdělečnou činnost mohou být subjektem kompenzačního bonusu. Tyto osoby se považují za osoby vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Nárok na bonus mají i osoby pobírající starobní důchod, invalidní či částečný invalidní důvod, matky či otcové čerpající peněžitou pomoc v mateřství, vykonávající-li zároveň samostatnou výdělečnou činnost.

Žádost o kompenzační bonus

Žádost o kompenzační bonus se podává na finanční úřad místně příslušný ke správě daně z příjmů fyzických osob konkrétní OSVČ, která o bonus žádá, a to následujícími způsoby:

- prostřednictvím e-mailu, kdy zaslána bude elektronická kopie žádosti opatřené vlastnoručním podpisem (např. scan či fotografie takto podepsané žádosti, pořízená např. mobilním telefonem), a to na e-mail podatelny územního pracoviště příslušného finančního úřadu
- datovou schránkou,
- prostřednictvím aplikace EPO na Daňovém portálu Finanční správy (interaktivní formulář žádosti o kompenzační bonus bude přílohou Obecné písemnosti určené pro podání orgánům Finanční správy ČR); zaslána může být elektronická kopie žádosti opatřené vlastnoručním podpisem (např. scan či fotografie takto podepsané žádosti, pořízená např. mobilním telefonem),
- prostřednictvím provozovatele poštovních služeb,
- osobně na podatelnu územního pracoviště příslušného finančního úřadu (v rámci úředních hodin) nebo prostřednictvím sběrného boxu, který je na územním pracovišti umístěn.

Žádost o kompenzační bonus lze podat nejpozději do 60 dnů po skončení bonusového období (tj. do 29. 6. 2020). Není-li tato žádost v této lhůtě podána, nárok na kompenzační bonus zaniká. Ze závažného důvodu (např. z důvodu hospitalizace) lze na základě odůvodněné žádosti povolit navrácení této lhůty v předešlý stav.

Požadované přílohy žádosti o kompenzační bonus jsou:

- čestné prohlášení osvědčující splnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus,
- účet u poskytovatele platebních služeb v české měně, na který má být kompenzační bonus vyplacen

* * *

V případě potřeby doplňujících informací nás prosím kontaktujte.

Váš LTA team